

บทที่ 6

สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรและการเปลี่ยนแปลงเสียงในภาษาไทยโชนง ตามตัวแปรอายุและภูมิภาค คือ นครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี โดยมีสมมติฐานว่าผู้พูดภาษาไทยโชนงในวัยหนุ่มสาวใช้ระบบเสียงภาษาไทยโชนงที่ปนกับภาษาไทยกรุงเทพฯมากกว่าผู้พูดภาษาไทยโชนงในวัยสูงอายุ และระบบเสียงมีการแปรไปตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด ผลวิจัยได้บรรลุวัตถุประสงค์และพิสูจน์สมมติฐานดังที่จะอภิปรายในตอนต่อไป

6.1 การแปรของพยัญชนะ

พยัญชนะต้นเดี่ยวของภาษาไทยโชนงทั้ง 8 ถิ่นในงานวิจัยนี้มีจำนวน 20 หน่วยเสียง คือ /p- t- c- k- ph- th- kh- m- n- ɲ- ŋ- b- d- w- l- y- s- f- h-/ ซึ่งแตกต่างจากภาษาไทยดำในประเทศเวียดนามที่ Gedney (1964) ศึกษาตรงที่ภาษาไทยดำไม่มีหน่วยเสียง /ph-/ และแตกต่างจากงานของ Fippinger and Fippinger (1974) ตรงที่พยัญชนะต้น /kh-/ จะปรากฏเป็นพยัญชนะภาษาไทยดำ /x-/ งานวิจัยภาษาไทยโชนงที่พูดในประเทศไทยส่วนใหญ่จะตรงกันคือมี 19 หน่วยเสียง ไม่ปรากฏหน่วยเสียง /d/ ดังในงานวิจัยนี้ โดยผลการวิจัยของชาคริต อนันทราวัน (2521) กาญจนาพันธ์คำ (2523) กันทิมา วัฒนประเสริฐและสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2531) และอรพันธ์ อุณากรสวัสดิ์ (2536) จัดเสียง [d-] ให้เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /l-/ ซึ่งแปรอิสระกับเสียง [l-]

ส่วนพยัญชนะควบกล้ำและพยัญชนะท้ายภาษาไทยดำและภาษาไทยโชนงมีตรงกันคือ /kw khw ŋw/ และ /-p -t -k -ʔ -m -n -ŋ / ตามลำดับ สระประสมที่ลงท้ายด้วย [u i] ได้วิเคราะห์ให้เป็นพยัญชนะท้าย /-w -y/

การแปรของพยัญชนะต้นเดี่ยวได้อภิปรายตามพยัญชนะไทดำดั้งเดิมที่สืบสร้างโดย Theraphan L-Tongkum (2002a) ลำดับการนำเสนอการเปลี่ยนแปลงจากพยัญชนะดั้งเดิมมาเป็นพยัญชนะในภาษาไทยโชนงในปัจจุบันได้ปรับจากลำดับการจัดกลุ่มพยัญชนะภาษาไทยดั้งเดิมของ Li (1977)

การเปลี่ยนแปลงพยัญชนะต้นของภาษาไทยโชนง หากเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เหมือนกับภาษาไทยจะไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาค แต่ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันออกไปพบว่ามีแปรตามอายุ เช่น พยัญชนะไทดำดั้งเดิม *ɲ- ที่ Li (1977) ได้สืบสร้างภาษาไทยดั้งเดิมเป็น *gʷr จะเปลี่ยนเป็น c- ในภาษาไทยดำและภาษาไทยโชนง และเปลี่ยนเป็น khʷr- ในภาษาไทย ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวในทุกจังหวัดยกเว้นนครปฐมใช้พยัญชนะไทยคือ kh- โดยตัดพยัญชนะเสียงที่สองของพยัญชนะควบกล้ำ ʷr ออกไปเนื่องด้วยมีการปรับให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทยโชนงที่ไม่มี

พยัญชนะควบกล้ำ ข้อค้นพบนี้ตรงกับสมมติฐานประการแรกที่ว่าผู้พูดภาษาไทยช่องวัยหนุ่มสาวออกเสียงพยัญชนะต้นภาษาไทยช่องที่ปนกับภาษาไทยกรุงเทพฯมากกว่าผู้พูดภาษาไทยช่องวัยสูงอายุ

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงพยัญชนะต้นของภาษาไทยช่องยังมีลักษณะดังเช่นภาษาไทยอื่นๆ กล่าวคือ พยัญชนะเสียงก้องจะเปลี่ยนเป็นเสียงไม่ก้อง และพยัญชนะเสียงไม่ก้องเปลี่ยนเป็นเสียงก้อง การเปลี่ยนแปลงที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของภาษาไทยช่องคือ การเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะเสียงหยุดก้อง (voiced stops) เป็นพยัญชนะหยุดไม่ก้องไม่พ่นลม (voiceless unaspirated stops) ตามที่ Chamberlain (1975) ได้จัดให้ภาษาไทยดำ/ไทยช่องอยู่ในกลุ่มสิถิล คือกลุ่มพยัญชนะต้นเสียงไม่ก้องไม่พ่นลม (P-group) พยัญชนะกลุ่มนี้มีการแปรตามอายุและภูมิภาคเฉพาะพยัญชนะ t- คือผู้บอกภาษารุ่นวัยหนุ่มสาวที่จังหวัดราชบุรีและเพชรบุรีเริ่มใช้พยัญชนะ th- ของภาษาไทย

พยัญชนะต้นบางพยัญชนะได้มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องด้วยอิทธิพลภาษาไทย เช่น *hw- ได้รวมเสียงกับ *w- เป็น *w ในภาษาไทยดำดั้งเดิมระยะที่ 2 ต่อมา *b และ *w ได้รวมเสียงกันเป็น b- หรือ v- ในภาษาไทยดำปัจจุบัน และเป็น w- ในภาษาไทยช่อง

เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บอกภาษาวัย 92 ปีที่หมู่บ้านบางกุ้ง สุพรรณบุรี ยังคงใช้พยัญชนะเหมือนพยัญชนะของไทดำที่พบในงานของ Fippinger and Fippinger (1974) เช่นกัน นั่นคือ พยัญชนะ x- ซึ่งเดิมเป็นพยัญชนะไทดำ-ไทขาวดั้งเดิม *x- ต่อมารวมเสียงกันเป็นภาษาไทยดำดั้งเดิม *kh- และเป็น x- ในภาษาไทยดำปัจจุบัน แต่ภาษาไทยดำถิ่นอื่นจะเป็น kh- อีระพันธ์ เหลือทองคำ (2545) ได้สืบสร้างเสียงนี้ในภาษาไทยดำดั้งเดิม (OTD1 และ OTD2) เป็น *kh- เช่นเดียวกัน และภาษาไทยดำปัจจุบัน (MTD) เป็น kh- ดังนั้นสันนิษฐานได้ว่าผู้บอกภาษาวัยสูงอายุที่หมู่บ้านบางกุ้งอาจมีบรรพบุรุษที่เคยอาศัยอยู่ในบริเวณที่ Fippinger and Fippinger (1974) เก็บข้อมูล จึงใช้เสียง x- เหมือนกัน

พยัญชนะไทดำดั้งเดิม *ph ยังคงเป็น *ph ในระยะที่ 2 และภาษาไทยช่องทุกถิ่นยังคงรักษาพยัญชนะดั้งเดิมนี้ไว้ ในขณะที่ Gedney (1964) Fippinger and Fippinger (1974) และ Theraphan L-Tongkum (2002a) พบว่าภาษาไทยดำได้เปลี่ยนเป็น f- จากการสอบถามผู้พูดภาษาเวียดนาม พบว่าภาษาเวียดนามไม่มีเสียง ph- จะออกเป็นเสียง f- แทน ดังนั้นการที่ภาษาไทยดำในประเทศเวียดนามออกเสียง f- แทนเสียง ph- เป็นเพราะผู้พูดภาษาไทยดำพูดภาษาเวียดนามได้จึงได้รับอิทธิพลจากภาษาเวียดนาม ซึ่งข้อค้นพบนี้เป็นไปตามทฤษฎีคลื่นตรงที่ว่าภาษาถิ่นใดก็ตามที่พูดอยู่ห่างไกลจากแหล่งกำเนิดจะรักษาภาษาดั้งเดิมไว้ได้ ในขณะที่ภาษาถิ่นในแหล่งดั้งเดิมที่ผู้พูดจากมาจะมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่า

นอกจากนี้ยังเกิดกระบวนการที่ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวมีการปรับพยัญชนะให้ตรงกับระบบเสียงไทยช่องทำให้เกิดลักษณะที่เรียกว่าการแก้ไขเกินเหตุ (hypercorrection) เช่น ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านสะแกราย นครปฐมได้ปรับพยัญชนะ c- ที่มาจาก *j เป็น k-ตาม k- ที่มาจาก *g- ทั้งนี้เพราะ c- ที่มาจาก *j- และ k-ที่มาจาก *g- ต่างปฏิกิริยากับพยัญชนะ kh- ที่เขียนด้วยอักษรตัว ค ในภาษาไทยเหมือนกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่าพยัญชนะต้นบางพยัญชนะที่ปรากฏในคำที่จำกัดมีแนวโน้มที่จะสูญหายไป
ในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันผู้บอภาษาสูงอายจะออกเสียงน้อยลง ส่วนผู้บอภาษาวัยอื่นมักจะตอบ
ว่าเคยได้ยินคนเฒ่าคนแก่ออกเสียง แต่ตนเองไม่เคยออกเสียง เช่น พยัญชนะ $\eta w-$ ที่เปลี่ยนแปลงมา
จาก $*h\eta w-$ Theraphan L-Tongkum (2002a) พบว่ามีเพียงคำเดียวคือ $*h\eta waak D > *h\eta wak$
 $D1 > \eta wa?$ ³⁵ ‘เงย, หัน (หน้า)’

โดยภาพรวมผู้บอภาษาทุกวัยและทุกภูมิภาคส่วนใหญ่จะออกเสียงพยัญชนะไปในทิศทาง
เดียวกัน มีการแปรค่อนข้างน้อย พบเฉพาะว่าผู้บอภาษาวัยหนุ่มสาวที่ตำบลยางหย่องจังหวัด
เพชรบุรีมีการออกเสียงพยัญชนะภาษาไทยมากกว่าที่อื่น ข้อค้นพบนี้จึงตรงเพียงบางส่วนกับ
สมมติฐานประการที่สองที่กล่าวว่าพยัญชนะต้นมีการแปรไปตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด

ส่วนพยัญชนะต้นควบกล้ำดั้งเดิม $*pl-$ $*bl-$ $*br-$ $*ml-$ $*\eta dl-$ $*kl-$ $*kr-$ มีการเปลี่ยนแปลง
เป็นพยัญชนะเดี่ยว โดยตัดพยัญชนะเสียงที่สอง $l-$ หรือ $r-$ ออกซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทยดำ
และไทยโซ่งปัจจุบันที่ไม่มีพยัญชนะควบกล้ำ พบพยัญชนะที่มีการแปรเพียง 2 พยัญชนะคือ $*ml-$ $>$
 $m-$ และ $*\eta dl-$ ในคำว่า ‘ไส้เดือน’ ซึ่งเปลี่ยนเป็น $l-$ ในภาษาไทยดำปัจจุบัน และเป็น $l \sim b \sim d-$ ใน
ภาษาไทยโซ่งปัจจุบัน โดยมีการแปรตามอายุและภูมิภาคเพียงเล็กน้อย เช่น ผู้บอภาษาวัยหนุ่มสาวที่
หมู่บ้านสะแกราย นครปฐม ที่หมู่บ้านวังปลา หมู่บ้านหัวเขาจีน ราชบุรีออกเสียงพยัญชนะ $l-$ ด้วย
อิทธิพลจากภาษาไทย ผู้บอภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านสะแกรายบอกว่าออกเสียงทั้ง $m-$ และ $l-$

พยัญชนะท้ายของภาษาไทยดำและไทยโซ่งมี 7 เสียง คือ $/-p -t -k -\eta -m -n -\eta /$ ซึ่งส่วน
ใหญ่ไม่พบการแปรตามอายุและภูมิภาค ยกเว้นพยัญชนะ $-\eta$ ที่เปลี่ยนจากพยัญชนะท้ายไทดำดั้งเดิม
 $*-k$ และปฏิภาคกับพยัญชนะท้าย $-k$ ในพยางค์ที่มีสระเสียงยาวหรือสระประสมในภาษาไทย ผู้บอ
ภาษาส่วนใหญ่ยังคงออกเสียงพยัญชนะท้าย $-\eta$ ที่เป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยดำและไทยโซ่ง ยกเว้นผู้
บอภาษาวัยหนุ่มสาวที่หมู่บ้านท่าไต้ เพชรบุรีเริ่มออกเสียงพยัญชนะ $-k$ ดังเช่นภาษาไทยในคำบาง
คำ

6.2 การแปรของสระ

สระเดี่ยวในงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยภาษาไทยโซ่งในประเทศไทยทั้งหมดซึ่งพบว่า
ภาษาไทยโซ่งมีหน่วยเสียงสระเดี่ยวสั้น 9 หน่วยเสียงคือ $/i, e, \varepsilon, \text{u}, \text{x}, a, u, o, \text{v}/$ สระทั้ง 9 หน่วย
เสียงมีคู่สระยาวอีก 9 หน่วยเสียง รวมเป็นสระเดี่ยวทั้งหมด 18 หน่วยเสียง ความสั้นยาวของสระจะ
แตกต่างจากงานของ Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) ที่พบการแปรียบต่าง
ของสระสั้นยาวเฉพาะคู่สระ $/a/$ และ $/a:/$ แต่ระบบสระของภาษาไทยโซ่งในประเทศไทยมีความสั้น
ยาวครบคู่กับสระเดี่ยวเสียงสั้นด้วยอิทธิพลจากภาษาไทย

ส่วนสระประสมในงานวิจัยนี้มีจำนวน 4 หน่วยเสียง คือ $/ia, ua, ua, a\text{u}/$ เหมือนกับ
งานวิจัยของวิไลลักษณ์ เดชะ (2530) Orapin Maneewong (1987) กันทิมา วัฒนประเสริฐ และ

สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2531) รสริน เสือส่อสิทธิ์ (2535) อรพันธ์ อุณากรสวัสดิ์ (2536) และสุพัตรา จิรนนทนาภรณ์และคณะ (2546) ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ Gedney (1964) Fippinger and Fippinger (1974) ซึ่งวิเคราะห์ให้สระประสมมี 3 หน่วยเสียง คือ /ia, ua, ua/ การที่จำนวนหน่วยเสียงสระประสมต่างกันเนื่องจากการตีความเสียงสระ /u, i, u/ ในตำแหน่งท้ายคำว่าเป็นเสียงสระ /u, i, u/ หรือเป็นพยัญชนะท้าย /w, y, y/

การศึกษาการแปรของสระภาษาไทยซึ่งพบว่ายังมีการแปรค่อนข้างน้อย จากจำนวนคำที่ใช้ สอบถามสระจำนวน 30 คำ พบว่าคำจำนวนหนึ่งในสามคือ 10 คำไม่มีการแปรของสระไทยซึ่งตาม อายุและภูมิภาค และกว่าหนึ่งในสามคือจำนวน 13 คนเริ่มออกเสียงสระภาษาไทยในกลุ่มวัยกลางคน และวัยหนุ่มสาว แต่ยังเป็นจำนวนน้อย และมีคำจำนวนเพียง 5 คำที่ออกเสียงสระภาษาไทยเป็น ส่วนมาก อันเนื่องจากเป็นคำที่ไม่ค่อยได้ใช้ในภาษาไทยซึ่ง ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการแปรของสระ ตรงตามสมมติฐานข้อที่หนึ่งเพียงบางส่วน การแปรตามภูมิภาคพบว่าผู้บอกภาษาในจังหวัดราชบุรีมีการแปรของสระภาษาไทยซึ่งเป็นสระภาษาไทยน้อยที่สุด รองลงมาคือเพชรบุรีและนครปฐม ส่วน สุพรรณบุรีมีการออกเสียงสระภาษาไทยมากที่สุด ซึ่งนับว่าตรงกับสมมติฐานข้อที่สองที่ว่าระบบเสียงมีการแปรตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด

6.3 การแปรของวรรณยุกต์

6.3.1 ระบบวรรณยุกต์

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์พบว่าระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยซึ่งทั้ง 8 ถิ่นในผู้ บอกภาษาทุกวัยมีการแยกเสียงเป็นสองทาง กล่าวคือวรรณยุกต์ดั้งเดิม (Proto-tone) แต่ละ วรรณยุกต์แยกเสียงออกเป็นสองวรรณยุกต์ โดยมีการแยกเสียงของวรรณยุกต์ระหว่างพยัญชนะ 3 กลุ่มแรก และพยัญชนะกลุ่มที่ 4 ในวรรณยุกต์ดั้งเดิมทุกแบบ (Proto-tone categories) Li (1977) เรียกวรรณยุกต์สองวรรณยุกต์นี้ว่าวรรณยุกต์ชุดที่ 1 (tone of series 1) และวรรณยุกต์ชุดที่ 2 (tone of series 2) วรรณยุกต์ชุดที่ 1 พัฒนามาจากพยัญชนะต้นเสียงไม่ก้องดั้งเดิมซึ่งมีค่าทางสัท ลักษณะ (phonetic value) เป็นเสียงสูงหรือขึ้น และวรรณยุกต์ชุดที่ 2 พัฒนามาจากพยัญชนะต้น เสียงก้องดั้งเดิมซึ่งมีค่าทางสัทลักษณะเป็นเสียงต่ำหรือตก (voiced-low)

รูปแบบของวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้และงานวิจัยภาษาไทยซึ่ง 12 ถิ่นส่วนใหญ่ที่ได้กล่าวไว้ใน บทที่ 3 (ดูตารางที่ 15) สอดคล้องกับการแยกเสียงเป็นสองทางดังกล่าว โดยที่ลักษณะเสียงไม่ก้อง-สูง (voiceless-high) ปรากฏในวรรณยุกต์ A123 และ B123 ลักษณะเสียงก้อง-ต่ำ (voiced-low) ปรากฏในวรรณยุกต์ A4 และ C4 ส่วนวรรณยุกต์ C123 และ B4 มีการพัฒนาผ่านขั้นตอนที่เรียกว่า

ขั้นตอนสลับเปลี่ยน (Flip-flop stage) ทำให้กลายเป็นเสียงวรรณยุกต์ระดับ (level) หรือ ตก (falling)

การแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็นสองทางนี้ทำให้เกิดวรรณยุกต์จำนวน 6 วรรณยุกต์ในภาษาไทยซึ่งทั้ง 8 ถิ่น และในวรรณยุกต์ภาษาไทยซึ่ง 12 ถิ่น ภาษาไทยซึ่งทุกถิ่นยกเว้นภาษาไทยซึ่งที่หมู่บ้านป่าหนาด จังหวัดเลย (ชาคริต อนันทรวัณ 2521) มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง โดยมีการแยกเสียงและรวมเสียงกันของวรรณยุกต์เป็นลักษณะดั้งเดิมคือ ABCD 123-4 ในขณะที่ภาษาไทยซึ่งที่หมู่บ้านนาป่าหนาดมี 5 วรรณยุกต์เนื่องจากวรรณยุกต์ C123 รวมเสียงกับวรรณยุกต์ B4 เป็นวรรณยุกต์เดียวกันคือ [21] ซึ่งเป็นลักษณะของภาษาลาว เนื่องจากไทดำที่หมู่บ้านนาป่าหนาดอพยพมาจากประเทศลาว โดยเดินทางมาที่หลังกลุ่มไทยซึ่ง

ในภาษาไทยซึ่ง 8 ถิ่นที่ศึกษาในครั้งนี้อยู่และในภาษาไทยซึ่ง 12 ถิ่นที่สำรวจพบ (ยกเว้นถิ่นหมู่บ้านป่าหนาด) วรรณยุกต์ DL และ DS รวมเป็นวรรณยุกต์เดียวกันเนื่องจากมีสัทลักษณะที่คล้ายกัน และวรรณยุกต์ DLDS123 มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่คล้ายกับวรรณยุกต์ B123 จึงวิเคราะห์ให้เป็นวรรณยุกต์เดียวกัน ในทำนองเดียวกันวรรณยุกต์ DLDS4 มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่คล้ายกับวรรณยุกต์ B4 จึงวิเคราะห์ให้เป็นวรรณยุกต์เดียวกันเช่นกัน การวิเคราะห์เช่นนี้สามารถบรรยายด้วยเกณฑ์การแจกแจงสลับหลัก (complementary distribution) ได้ว่าวรรณยุกต์ DLDS123 และ DLDS 4 ปรากฏกับพยางค์ตาย ในขณะที่วรรณยุกต์ B123 และ B4 ปรากฏกับพยางค์เป็น ส่วนวรรณยุกต์ D ของภาษาไทยซึ่งถิ่นหมู่บ้านนาป่าหนาด จังหวัดเลยมีความแตกต่างที่ขึ้นอยู่กับความสั้นยาวของสระ กล่าวคือวรรณยุกต์ DL123 จะมีเสียงสูงขึ้น [45] และวรรณยุกต์ DS123 จะมีเสียงสูงระดับ [44] และวรรณยุกต์ DLDS4 [43] รวมเป็นวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ A4 [453]

ภาษาไทดำที่พูดที่ Son La ประเทศเวียดนามในปัจจุบันก็มีระบบวรรณยุกต์ที่แยกเสียงเป็นสองทางและทำให้เกิดจำนวนวรรณยุกต์ 6 วรรณยุกต์เช่นเดียวกัน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่น Son La ของ Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) นอกจากนี้ในงานวิจัยระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทดำในเวียดนามและลาวของ Theraphan L-Thongkum (2002a) ก็พบการแยกเสียงของวรรณยุกต์เป็นสองทางเหมือนกัน นับได้ว่าภาษาไทยซึ่งและภาษาไทดำปัจจุบันยังคงรักษาระบบวรรณยุกต์ 6 วรรณยุกต์ไว้ได้เป็นอย่างดี ไม่พบการแปรตามอายุ ส่วนการแปรตามภูมิภาคพบเฉพาะถิ่นหมู่บ้านนาป่าหนาดเพียงถิ่นเดียวที่มีระบบวรรณยุกต์แตกต่างไปจากถิ่นอื่นๆทั้งหมด

การที่ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยโชนงส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกันชี้ให้เห็นว่าผู้พูดภาษาไทยโชนงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรุ่นวัยสูงอายุและวัยกลางคนยังคงรักษาภาษาไว้ได้เป็นอย่างดีแม้ว่าจะอาศัยอยู่ที่ใดก็ตาม ดังที่ Theraphan L-Thongkum (2002a) ได้ตั้งข้อสังเกตว่าชาวไทยโชนงที่อาศัยในประเทศไทยตอนกลางยังคงรักษาภาษาและวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี แม้ว่าจะอพยพจากแหล่งเดิมในแคว้นสิบสองจุไทยมากกว่าสองร้อยปีแล้วก็ตาม ซึ่งอาจเป็นเพราะชาวไทยโชนงมองภาษาและวัฒนธรรมของตนว่าเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ นอกจากนี้เนื่องจากถิ่นฐานดั้งเดิมในประเทศไทยของชาวไทยโชนงอยู่ที่ตำบลหนองปรง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี (Natthida Chakshuraksha 2003) ต่อมาได้มีการโยกย้ายไปหาที่ทำการใหม่ในจังหวัดใกล้เคียง เช่น กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ไม่ว่าจะอพยพไปที่แห่งใด ชาวไทยโชนงยังคงมีการติดต่อกับญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูงในถิ่นฐานเดิม ในโอกาสสำคัญเช่นวันสงกรานต์ ชุมชนไทยโชนงใหญ่ๆจะจัดงานเพื่อให้ชาวไทยโชนงจากถิ่นต่างๆมาพบปะสังสรรค์กัน นอกจากนี้ชาวไทยโชนงยังได้ก่อตั้งสมาคมไทดำประเทศไทยที่ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และสมาคมไทดำภาคเหนือ เพื่อเป็นศูนย์กลางของชาวไทยโชนงทั่วประเทศ องค์ประกอบต่างๆเหล่านี้อาจทำให้ผู้พูดภาษาไทยโชนงยังคงรักษาระบบวรรณยุกต์ไว้ได้เป็นระบบเดียวกันในภูมิภาคต่างๆของประเทศไทยเนื่องจากการติดต่อไปมาหาสู่กันเป็นประจำ

6.3.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์

การวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยโชนง 8 ถิ่นใช้การฟังและนำไปตรวจสอบกับการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้วิธีการทางกลศาสตร์ ซึ่งนับได้ว่าแตกต่างจากงานวิจัยสัทลักษณะของวรรณยุกต์ส่วนใหญ่ที่วิเคราะห์ด้วยการฟังเท่านั้น หรือฟังและตรวจสอบกับการอ่านแผ่นภาพคลื่นเสียง (Sound spectrograms) หรือเครื่อง Visi-pitch model 6087 ยกเว้นงานของสุนทรินทร์ แสงงาม (2549) และ Theraphan L-Thongkum (2002b) ซึ่งใช้วิธีการทางกลศาสตร์มาสนับสนุนการวิเคราะห์ด้วยการฟัง แต่แตกต่างจากงานวิจัยนี้ตรงที่ศึกษาภาษาไทยโชนงต่างถิ่นกัน

ผลการวิจัยสัทลักษณะของวรรณยุกต์ทั้ง 6 วรรณยุกต์ พบว่าวรรณยุกต์ทุกวรรณยุกต์มีรูปแปร ดังนั้นจึงวิเคราะห์ว่าสัทลักษณะใดเป็นสัทลักษณะหลักโดยใช้เกณฑ์ความถี่ของการออกเสียงวรรณยุกต์นั้น กล่าวคือวรรณยุกต์ใดที่มีผู้ออกเสียงมากที่สุดนับว่าเป็นวรรณยุกต์หลัก วรรณยุกต์หลักส่วนใหญ่จะมีสัทลักษณะย่อย 2 แบบ ยกเว้นวรรณยุกต์ A4 และ C4 ที่มีสัทลักษณะย่อย 3 แบบ สัทลักษณะย่อยแบบที่ 1 เป็นสัทลักษณะที่ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ออกเสียง สัทลักษณะหลักและสัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์ทั้ง 6 มีดังต่อไปนี้

วรรณยุกต์ที่ 1 A123 มีสัทลักษณะหลัก คือ กลาง-ตก-ขึ้น (mid falling rising) ซึ่งมีสัทลักษณะย่อย 2 แบบคือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 212/312/213/313/214/423

สัทลักษณะแบบที่ 2 13/23

ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุส่วนใหญ่จะออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 1 ส่วนผู้บอกภาษาวัยกลางคน และวัยหนุ่มสาวทุกคน ยกเว้นที่ตำบลดอนมะเกลือ จังหวัดสุพรรณบุรี ออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 2
วรรณยุกต์ที่ 2: A4 มีสัทลักษณะหลัก คือ กลางขึ้นตก (mid rising falling) ซึ่งมีสัทลักษณะย่อย 3 แบบคือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 232/243/242/241/343/342/354/452

สัทลักษณะแบบที่ 2 24/34

สัทลักษณะแบบที่ 3 324

ผู้บอกภาษาทุกวัยส่วนใหญ่จะออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 1 ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่ตำบล แก้มอัน จังหวัดราชบุรีออกเสียงสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่แตกต่างจากที่อื่นๆคือออกเสียงสัทลักษณะที่เป็นเสียงตกและขึ้น แทนที่จะเป็นเสียงขึ้นและตกอย่างที่พบในผู้บอกภาษาส่วนใหญ่
วรรณยุกต์ที่ 3: B123 DL123 DS123 มีสัทลักษณะหลัก คือ กลางต่ำ-ตก-ขึ้นสูง (lower-mid falling high-rising) วรรณยุกต์ B123 มีสัทลักษณะย่อย 2 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 215/214/315/325/425

สัทลักษณะแบบที่ 2 25/24/15/14

ส่วนวรรณยุกต์ DL123 และ DS123 ก็มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ B123 โดยมีสัทลักษณะ 2 แบบเช่นกัน จึงจัดเป็นวรรณยุกต์ย่อยของวรรณยุกต์ที่ 3 ดังนี้

สัทลักษณะแบบที่ 1 212/213/214/314/323/324/423/434

สัทลักษณะแบบที่ 2 14/15/23/24/25/34/35

สำหรับวรรณยุกต์ B123 DL123 DS123 ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวและวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ ออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 1 และผู้บอกภาษาวัยสูงอายุส่วนใหญ่ออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 2
วรรณยุกต์ที่ 4 B4 DL4 DS4 มีสัทลักษณะหลักคือ กลางระดับ (mid level) มีสัทลักษณะย่อย 2 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 33/22

สัทลักษณะแบบที่ 2 32/21/43/221

ส่วนวรรณยุกต์ DL4 และ DS4 ก็มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ B4 โดยมีสัทลักษณะ 2 แบบ เช่นกัน จึงจัดเป็นวรรณยุกต์ย่อยของวรรณยุกต์ที่ 4 ดังนี้

สัทลักษณะแบบที่ 1 44/33/22

สัทลักษณะแบบที่ 2 32/43/221

ผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและผู้บอกภาษาวัยกลางคนส่วนใหญ่ออกเสียงวรรณยุกต์ B4 DL4 DS4 ที่มีสัทลักษณะแบบที่ 1 ส่วนสัทลักษณะแบบที่สองซึ่งเป็นเสียงตกส่วนมากจะพบในผู้บอกภาษาวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาว

วรรณยุกต์ที่ 5 C123 มีสัทลักษณะหลัก คือ กลางต่ำ ตก บีบที่เส้นเสียง

(Lower-mid falling with glottalized) มีสัทลักษณะย่อย 2 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 21ʔ/31ʔ

สัทลักษณะแบบที่ 2 22ʔ/33ʔ

สัทลักษณะแบบที่ 2 ส่วนใหญ่จะพบในผู้บอกภาษาวัยสูงอายุ วรรณยุกต์ C1 ของผู้บอกภาษาทุกวัยและทุกภูมิภาคมีลักษณะบีบที่เส้นเสียงในตอนท้าย

วรรณยุกต์ที่ 6 C4 มีสัทลักษณะหลัก คือ กลาง ตก บีบที่เส้นเสียง (mid falling with glottalized)

มีสัทลักษณะย่อย 3 แบบ คือ

สัทลักษณะแบบที่ 1 31ʔ/32ʔ/43ʔ/42ʔ/41ʔ/21ʔ

สัทลักษณะแบบที่ 2 31/41

สัทลักษณะแบบที่ 3 343ʔ/232ʔ

ผู้บอกภาษาวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่จะออกเสียงสัทลักษณะแบบที่ 2 ซึ่งไม่มีการบีบที่เส้นเสียง

เนื่องจากสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 6 มีความคล้ายกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ 5 ดังนั้นสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C123 ของผู้บอกภาษาคนหนึ่ง อาจจะไปตรงกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C4 ของอีกคนหนึ่ง แต่ในผู้บอกภาษาคนเดียวกันวรรณยุกต์ C123 และ C4 จะต้องแตกต่างกันคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์กัน

สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ในภาษาไทยโชนั้ง 8 ถิ่นเปรียบเทียบกับวรรณยุกต์ของภาษาไทยโชนั้ง 12 ถิ่นและไทยโชนั้งถิ่นเขาย้อย (Theraphan L-Thongkum 2002b) ดังในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบสัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์ภาษาไทยโห่ง

วรรณยุกต์	สัญลักษณ์หลักของ วรรณยุกต์ 8 ถิ่น	สัญลักษณ์หลักของ วรรณยุกต์ 12 ถิ่น	สัญลักษณ์ของ วรรณยุกต์ถิ่นเขาย้อย
A123	กลาง-ตก-ขึ้น	กลางต่ำ ขึ้น	กลางต่ำระดับ ~ กลางต่ำ ขึ้น
A4	กลางขึ้นตก	กลางขึ้นตก	สูงระดับ
B123	กลางต่ำ-ตก-ขึ้นสูง	กลาง ขึ้นสูง	กลางขึ้น
B4	กลางระดับ	กลางสูง ระดับ	กลางระดับ
C123	กลางต่ำ ตก บีบที่เส้นเสียง	กลางต่ำ ตก (บีบที่ เส้นเสียงหรือปิดเส้น เสียง)	กลาง ตก บีบที่เส้นเสียง
C4	กลาง ตก บีบที่เส้นเสียง	กลางสูง ตก	กลางสูง ตก

สัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์ 8 ถิ่นมีความคล้ายกับสัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์ 12 ถิ่นที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 3.1.2.2 ของบทที่ 3 (ตารางที่ 15) วรรณยุกต์ A123 และ B123 ในภาษาไทยโห่ง 8 ถิ่นจะแตกต่างจากสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ในภาษาไทยโห่ง 12 ถิ่นตรงที่มีเสียงตกก่อนขึ้น และวรรณยุกต์ C123 C4 ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ ยกเว้นวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาวบางคน จะมีการบีบที่เส้นเสียง ในขณะที่ในวรรณยุกต์ของ 12 ถิ่น วรรณยุกต์ C123 จะมีการบีบที่เส้นเสียง หรือปิดที่เส้นเสียง ในบางถิ่นเท่านั้น ได้แก่ วรรณยุกต์กลางต่ำ-ตกปิดเส้นเสียงในภาษาไทยโห่งถิ่นตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี (อัญชลี บุรณะสิงห์ 2531) วรรณยุกต์กลางระดับบีบที่เส้นเสียงในภาษาไทยโห่งถิ่นตำบลหนองปรัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี (Orapin Maneewong 1987) และวรรณยุกต์ต่ำระดับเส้นเสียงปิดในภาษาไทยโห่งถิ่นตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ (วิไลลักษณ์ เดชะ 2530) ส่วนวรรณยุกต์ C4 ในภาษาไทยโห่ง 12 ถิ่นไม่ปรากฏการบีบที่เส้นเสียงหรือการปิดเส้นเสียง

เป็นที่น่าสังเกตว่าการบรรยายวรรณยุกต์ C123 ซึ่งมีลักษณะที่ Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) เรียกว่า “glottalized” อยู่ด้วยนั้น ในภาษาไทยจะเรียกต่าง ๆ กัน คือ บีบที่เส้นเสียง ปิดเส้นเสียง เส้นเสียงปิด การกักที่เส้นเสียงในตอนท้าย ในภาษาไทยโห่ง 8 ถิ่นพบว่าวรรณยุกต์ C123 และ C4 มีลักษณะ “glottalized”: ตอนท้าย และใช้คำ “บีบที่เส้นเสียง” ตามราชบัณฑิตยสถาน (2546: 35)

งานวิจัยของ Theraphan L-Thongkum (2002b) ที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี มีลักษณะคล้ายกับภาษาไทยโชนถิ่นต่างๆที่ได้กล่าวไปแล้ว ยกเว้นวรรณยุกต์ A123 มีการแปรระหว่างกลางต่ำระดับ [22] และกลางต่ำขึ้น [23] และวรรณยุกต์ A4 เป็นวรรณยุกต์สูงระดับ [55] ส่วนวรรณยุกต์ C123 มีการบีบที่เส้นเสียง (glottalized) เหมือนภาษาไทยโชน 8 ถิ่น ซึ่งคาดว่าได้รับอิทธิพลจากวรรณยุกต์ C1 ของภาษาลาว

โดยภาพรวม สัทลักษณะของวรรณยุกต์ของภาษาไทยโชนในงานวิจัยนี้และงานวิจัยไทยโชน 12 ถิ่นมีความคล้ายคลึงกัน ดังนี้

1. วรรณยุกต์ A123 และ B123 เป็นวรรณยุกต์ขึ้น (rising tone)
2. วรรณยุกต์ A4 และ C4 เป็นวรรณยุกต์ตก (falling tone) ซึ่งในงานวิจัยนี้พบการบีบที่เส้นเสียงในผู้บอกภาษายาวสูงอายุเป็นส่วนใหญ่ ส่วนในภาษาไทยโชน 12 ถิ่นไม่ปรากฏการบีบที่เส้นเสียงของวรรณยุกต์ C4
3. วรรณยุกต์ C123 เป็นวรรณยุกต์ตกหรือระดับ (level tone) มีการบีบที่เส้นเสียงในภาษาไทยโชน 8 ถิ่นในผู้บอกภาษาทุกวัย และพบมีการบีบที่เส้นเสียงในภาษาไทยโชนถิ่นอื่นบางถิ่นดังที่กล่าวข้างต้น
4. B4 เป็นวรรณยุกต์ระดับ

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ดังกล่าวข้างต้นแสดงไว้ในภาพที่ 36

วรรณยุกต์ดั้งเดิม	*A	*B	*C	*DS	*DL
พยัญชนะต้นดั้งเดิม					
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1	ขึ้น	ขึ้น	ตก/ระดับ (บีบที่เส้นเสียง)	ขึ้น	
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2					
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3					
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4	ตก	ระดับ	ตก	ระดับ	

ภาพที่ 36 รูปแบบการแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาไทยโชนถิ่นต่างๆ

นอกจากนี้ สัทลักษณะของวรรณยุกต์มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยตรงจุดเริ่มต้นและจุดจบของวรรณยุกต์ และระดับเสียง (pitch levels) ภาษาไทยโชนถิ่นตำบลหนองปรัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี (Orapin Maneewong 1987/2530) และถิ่นเลย (ชาคริต อนันทราวิน 2521) มี สัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่แตกต่างออกไปเล็กน้อย กล่าวคือ B4 เป็นวรรณยุกต์ตก การที่ภาษาไทยถิ่นเลยมีจำนวนวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์บางวรรณยุกต์แตกต่างไปจากภาษาไทยโชนถิ่น

อื่นๆสันนิษฐานได้ว่าอาจเป็นเพราะผู้พูดภาษาไทยถิ่นเลยอพยพโดยตรงมาจากประเทศลาว ไม่ได้มาจากจังหวัดเพชรบุรี จึงแตกต่างไปจากถิ่นอื่นๆซึ่งผู้พูดภาษามีถิ่นฐานเดิมเดียวกันคือจังหวัดเพชรบุรี นอกจากนี้ในภาษาไทยถิ่นสมุทรสาคร (กันทิมา วัฒนธรรมประเพณีและสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ 2531) สัทลักษณะของวรรณยุกต์ A4 แตกต่างจากถิ่นอื่นคือเป็นวรรณยุกต์ขึ้น [45]

สำหรับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ไทดำถิ่นบ้านแล Son La เปรียบเทียบกับสัทลักษณะวรรณยุกต์ที่ศึกษาโดย Gedney (1964) Fippinger and Fippinger (1974) และ Theraphan L-Thongkum (2002b) ได้ตั้งในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยดำ

วรรณยุกต์	สัทลักษณะของ วรรณยุกต์ไทดำถิ่นบ้าน แล ซอนลา (2553)	สัทลักษณะของ วรรณยุกต์ไทดำถิ่นซอน ลา (Gedney 1964) และ Fippinger and Fippinger (1974)	สัทลักษณะของ วรรณยุกต์ไทดำถิ่นซอน ลา Theraphan L- Thongkum (2002b)
A123	กลางระดับ	กลางต่ำ ระดับ	กลางระดับ
A4	สูงระดับ	สูงระดับ	สูงระดับ
B123	กลางขึ้น	สูงขึ้น	กลางขึ้น
B4	กลางสูง ระดับ	กลางสูง ระดับ	กลางสูง ระดับ
C123	กลาง ตก บีบที่เส้นเสียง	ต่ำระดับหรือตก บีบที่เส้น เสียง	กลางต่ำ ตก
C4	กลางสูง ตก บีบที่เส้น เสียง	กลาง ตก บีบที่เส้นเสียง	กลาง ตก

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ไทดำถิ่น Son La ในงานวิจัยทั้ง 3 ชิ้นมีความคล้ายกัน ส่วนที่แตกต่างมี 3 ประเด็นคือ

1. วรรณยุกต์ C123 ของภาษาไทยดำในงานของ Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) เป็นเสียงต่ำระดับหรือตก บีบที่เส้นเสียง ในขณะที่ในงานวิจัยนี้และงานวิจัยของ Theraphan L-Thongkum (2002b) เป็นเสียงกลางตก บีบที่เส้นเสียง และกลางต่ำ ตก ตามลำดับ สัทลักษณะเสียงต่ำระดับ บีบที่เส้นเสียงนี้ตรงกับสัทลักษณะย่อย [22ʔ/33ʔ] ของ C123 ในภาษาไทยถิ่นซึ่งส่วนใหญ่จะพบในผู้บอภาษาวัยสูงอายุ

2. ในงานวิจัยของ Theraphan L-Thongkum (2002b) วรรณยุกต์ C123 และ C4 ไม่พบการบีบที่เส้นเสียงดังเช่นงานวิจัยนี้และงานวิจัยของ Gedney (1964) และ Fippinger and

Fippinger (1974) ลักษณะการบีบที่เส้นเสียงในงานของ Theraphan L-Thongkum (2002b) พบเฉพาะในวรรณยุกต์ C123 ของภาษาไทดำถิ่น Nam Tha ในประเทศลาวและถิ่นเขาย้อย ซึ่ง Theraphan L-Thongkum (2002b) ตั้งข้อสังเกตว่าอาจจะเป็นเพราะอิทธิพลของวรรณยุกต์ C1 ในภาษาลาวดังที่กล่าวแล้วข้างต้น

3. สัทลักษณะของวรรณยุกต์ไทดำที่ศึกษาโดย Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) แตกต่างจากงานวิจัยนี้และงานวิจัยของ Theraphan L-Thongkum (2002b) ตรงจุดเริ่มต้นของวรรณยุกต์ส่วนใหญ่ เช่น วรรณยุกต์ A123 กลางต่ำ ระดับ ในงานวิจัยอื่นจะเป็นกลาง ระดับ เป็นต้น

ภาษาไทดำในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นแตกต่างจากภาษาไทยช่องในงานวิจัยนี้และในงานวิจัยภาษาไทยช่อง 12 ถิ่นดังแสดงในภาพที่ 37

วรรณยุกต์ดั้งเดิม พยัญชนะต้นดั้งเดิม	*A	*B	*C	*DS	*DL
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 1	ระดับ	ขึ้น	ตก/ระดับ	ขึ้น	
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 2			บีบที่เส้นเสียง		
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 3					
พยัญชนะต้นกลุ่มที่ 4	ระดับ	ระดับ	ตก บีบที่เส้นเสียง	ระดับ	

ภาพที่ 37 รูปแบบการแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาไทดำ

ในภาพที่ 37 วรรณยุกต์ A123 มีสัทลักษณะกลางต่ำ/กลางระดับ และ A4 เป็นสูงระดับ วรรณยุกต์ C123 และ C4 เป็นวรรณยุกต์ตกบีบที่เส้นเสียงในภาษาไทดำที่ศึกษาครั้งนี้และที่ศึกษาโดย Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) การบีบที่เส้นเสียงของวรรณยุกต์ C123 และ C4 ไม่ปรากฏในงานวิจัยไทดำของ Theraphan L-Thongkum (2002) ส่วนงานวิจัยไทยช่อง 8 ถิ่นพบการบีบที่เส้นเสียงของวรรณยุกต์ C123 ในทุกถิ่นและในผู้บอกภาษาทุกวัย และการบีบที่เส้นเสียงของวรรณยุกต์ C4 ในทุกถิ่นในผู้บอกภาษาสูงอายุเป็นส่วนใหญ่

Pittayawat (2009) ได้สืบสร้างระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทดำก่อนการแยกเสียงโดยใช้วิธีการสืบสร้างภายใน (internal reconstruction) กับภาษาไทดำถิ่น Son La ของ Gedney ดังนี้คือ

*A	*B	*C
วรรณยุกต์ระดับ	วรรณยุกต์ขึ้น	วรรณยุกต์ตก บีบที่เส้นเสียง
(level tone)	(rising tone)	(glottalized falling tone)

วรรณยุกต์ B4 จัดว่าเป็นวรรณยุกต์ขึ้นเช่นเดียวกับวรรณยุกต์ B123 เพราะมีระดับเสียงขึ้นในตอนต้น (raised onset) ดังนั้นวรรณยุกต์ดั้งเดิม *B จึงสืบสร้างให้เป็นวรรณยุกต์ขึ้น

ภาษาไทยในงานวิจัยนี้และในงานวิจัยของ (Fippinger and Fippinger 1974) เป็นวิธภาษาเดียวกับภาษาไทยคำที่ศึกษาโดย Gedney ดังนั้นระบบวรรณยุกต์จึงสอดคล้องกับการสืบสร้างดังกล่าว เป็นที่น่าสังเกตว่าภาษาไทยคำในงานวิจัยนี้ศึกษาห่างจากภาษาไทยคำที่ศึกษาโดย (Fippinger and Fippinger 1974) ถึง 37 ปี แต่ระบบวรรณยุกต์ยังคงเหมือนเดิม ส่วนวรรณยุกต์ของภาษาไทยซึ่งในประเทศไทยมีการเปลี่ยนวรรณยุกต์ A123 จากวรรณยุกต์ระดับเป็นวรรณยุกต์ขึ้น และเปลี่ยนวรรณยุกต์ A4 จากวรรณยุกต์ระดับเป็นวรรณยุกต์ตก การบีบที่เส้นเสียงในวรรณยุกต์ C ยังคงอยู่ในบางถิ่น

Theraphan L-Thongkum (2002b) ได้สืบสร้างวรรณยุกต์ภาษาไทยคำดั้งเดิมด้วยวิธีการเปรียบเทียบ (Comparative method) ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ Pittayawat (2009) ยกเว้นวรรณยุกต์ *C ไม่มีการบีบที่เส้นเสียง

วรรณยุกต์ไทยคำดั้งเดิมในพยางค์เปิดมีวิวัฒนาการมาเป็นภาษาไทยคำและไทยซึ่งถิ่นต่างๆดังแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 วิวัฒนาการของวรรณยุกต์ไทยคำ 4 ระยะ

ระยะดั้งเดิม	*A = ระดับ	*B = ขึ้น	*C = ตก
ระยะแยกเสียง	*A1 = สูงระดับ *A2 = ต่ำระดับ	*B1 = สูงขึ้น *B2 = ต่ำขึ้น	*C1 = สูงตก *C2 = ต่ำตก
ระยะเปลี่ยน (flip-flop)	*A1 = ต่ำระดับ *A2 = สูงระดับ	*B1 = ต่ำขึ้น *B2 = สูงขึ้น	*C1 = ต่ำตก *C2 = สูงตก
ระยะปัจจุบัน	A1 = ต่ำระดับ A2 = สูงระดับ	B1 = ต่ำขึ้น B2 = กลางระดับ	C1 = ต่ำตก C2 = สูงตก

หมายเหตุ: A1 B1 C1 คือ A123 B123 C123 ตามลำดับ และ A2 B2 C2 คือ A4 B4 C4 ตามลำดับ

ตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่าในระยะแยกเสียง พยัญชนะเสียงไม่ก้องมีผลทำให้เกิดระดับเสียงสูง และพยัญชนะเสียงก้องทำให้เกิดระดับเสียงต่ำ ในวรรณยุกต์ดั้งเดิม *A *B *C ต่อมาวรรณยุกต์ที่แยกเสียงนี้เกิดการสลับเปลี่ยน (flip-flop) เป็นตรงกันข้าม ในระยะปัจจุบัน *B2 (*B4) ได้มีการเปลี่ยนต่อไปอีกเป็นวรรณยุกต์กลางระดับ

การศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ตามอายุ สรุปได้ว่าระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยซึ่งยังคงมีการแยกเสียงและมีจำนวนวรรณยุกต์เท่ากับภาษาไทยคำ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรรัตน์ แสงงาม (2549) ที่พบว่าวรรณยุกต์มีการเปลี่ยนแปลงช้ากว่าคำ การที่

ระบบวรรณยุกต์เป็นไปในทิศทางเดียวกันบ่งบอกว่าไทยโซ่งถิ่นต่างๆมีบรรพบุรุษที่อพยพมาจากแหล่งเดียวกันในประเทศลาวและพูดภาษาถิ่นเดียวกัน

ส่วนสัทลักษณะของวรรณยุกต์ บางวรรณยุกต์ไม่มีการแปรตามอายุ ได้แก่ วรรณยุกต์ A123 และ B123 เป็นเสียงขึ้นในผู้บอกภาษาทุกวัย และบางวรรณยุกต์พบที่มีการแปรเกิดขึ้นในผู้บอกภาษาวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาว ได้แก่วรรณยุกต์ A4 ซึ่งผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ออกเสียงสัทลักษณะขึ้นตก แต่ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวบางคนออกเสียงสัทลักษณะขึ้นวรรณยุกต์ B4 ซึ่งผู้บอกภาษาวัยสูงอายุและผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ออกเสียงสัทลักษณะระดับ แต่ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวใช้สัทลักษณะตก วรรณยุกต์ C123 ซึ่งผู้บอกภาษาวัยสูงอายุใช้สัทลักษณะระดับ และตรงกับภาษาไทดำที่ Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) ศึกษา ซึ่งพบทั้งสัทลักษณะระดับและตก แต่ผู้บอกภาษาวัยอื่นๆใช้สัทลักษณะตก เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บอกภาษาทุกวัยยังคงรักษาสัทลักษณะบีบที่เส้นเสียงไว้ได้ ส่วนวรรณยุกต์ C4 ไม่พบการบีบที่เส้นเสียงในผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาว แสดงให้เห็นว่าลักษณะการบีบที่เส้นเสียงมีโอกาสที่จะสูญหายไปในอนาคต

การสัมผัสภาษา (language contact) เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสัทลักษณะวรรณยุกต์ ภาษาไทดำที่ศึกษาโดย Gedney (1964) และ Fippinger and Fippinger (1974) มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C123 เป็นสองแบบคือแบบที่หนึ่งเป็นเสียงต่ำระดับ บีบที่เส้นเสียง ซึ่งตรงกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ C123 ในภาษาไทยโซ่งซึ่งพูดโดยผู้บอกภาษาวัยสูงอายุ และแบบที่สองเป็นเสียงตก บีบที่เส้นเสียงซึ่งสัทลักษณะเสียงตกนี้ตรงกับภาษาไทดำในงานวิจัยนี้และงานวิจัยของ Theraphan L-Thongkum (2002b) ข้อค้นพบนี้อาจสันนิษฐานได้ว่าสัทลักษณะเสียงต่ำระดับในภาษาไทดำอาจได้รับอิทธิพลจากภาษาเวียดนาม

นอกจากนี้ความแตกต่างของสัทลักษณะวรรณยุกต์ A123 และ A4 ในภาษาไทยโซ่งและภาษาไทดำอาจตั้งข้อสันนิษฐานได้ว่าภาษาทั้งสองเป็นภาษาคนละถิ่นกัน หรืออาจเป็นภาษาถิ่นเดียวกันแต่ภาษาไทยโซ่งมีการเปลี่ยนแปลงสัทลักษณะวรรณยุกต์เพราะภาษาลาวถิ่นใดถิ่นหนึ่ง พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล (2546) พบว่าภาษาลาวหลายถิ่นเช่นภาษาลาวถิ่นเลยและเวียงจันทน์มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ A1 เป็นเสียงขึ้น และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ A234 เป็นเสียงขึ้นตก (humped tone) ซึ่งตรงกับภาษาไทยโซ่งถิ่นต่างๆ Wipawan Plungsuwan (1981) ก็ค้นพบการสัมผัสภาษาของภาษาไทยโซ่งที่พูดในจังหวัดราชบุรีเช่นกัน โดยพบว่าภาษาไทยโซ่งในหลายแห่งของจังหวัดราชบุรีได้รับอิทธิพลจากภาษาของลาวกลุ่มต่างๆที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง เช่น ลาวตี้ เป็นต้น

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการแปรของภาษาเป็นแง่มุมหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ การวิเคราะห์การแปรของพยัญชนะสระและวรรณยุกต์ในภาษาไทยโซ่งเป็นการวิเคราะห์รูปแบบของการแปรทางภาษาศาสตร์ (pattern of linguistic variation) ตามอายุของผู้พูด และตามถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด ทิศทางการแปรเสียงที่เกิดขึ้นในผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวคือมีแนวโน้มในการออกเสียงภาษาไทยมากขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปอย่างช้า ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ

สุนทรรัตน์ แสงงาม (2549) ที่ว่าการแปรเสียงได้เกิดขึ้นในวัยหนุ่มสาว แต่เป็นไปอย่างช้ากว่าการเปลี่ยนแปลงของคำ

ผลการวิจัยนี้นำไปสู่ข้อค้นพบใหม่ 5 ประการดังนี้คือ ประการที่หนึ่งได้สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาไทดำและภาษาไทยโชนงที่เคยมีผู้ศึกษาไว้อย่างสมบูรณ์ที่สุด ประการที่สองได้ศึกษาการแปรของพยัญชนะและสระโดยยึดการสืบสร้างพยัญชนะดั้งเดิมในภาษาตระกูลไทของ Li (1977) และการสืบสร้างพยัญชนะไทดำดั้งเดิม 2 ระยะของ Theraphan L-Tongkum (2002a) และวิเคราะห์ว่าพยัญชนะไทยโชนงในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากภาษาไทดำดั้งเดิมด้วยอิทธิพลของภาษาไทยอย่างไรโดยเปรียบเทียบกับภาษาไทดำปัจจุบัน การศึกษาการแปรและการเปลี่ยนแปลงเสียงภาษาไทยโชนงในลักษณะนี้ยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อน ประการที่สามงานวิจัยวรรณยุกต์ภาษาไทยโชนงส่วนใหญ่วิเคราะห์ด้วยการฟังเท่านั้น หรือฟังและตรวจสอบกับการอ่านแผ่นภาพคลื่นเสียง (Sound spectrograms) หรือเครื่อง Visi-pitch model 6087 ในขณะที่งานวิจัยนี้ตรวจสอบการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้โปรแกรม PRAAT ประการที่สี่งานวิจัยนี้ได้กำหนดสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ให้เป็นวรรณยุกต์แทนสัทลักษณะต่างๆโดยใช้ความถี่ที่สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์นั้นปรากฏ และประการสุดท้ายได้ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ตามอายุในท้องที่ 8 แห่งที่ยังไม่มีการศึกษามาก่อน

ข้อค้นพบใหม่ 5 ประการนี้ไม่ปรากฏในงานวิจัยของนักภาษาศาสตร์คนอื่นๆที่ศึกษาภาษาไทยโชนงและไทดำ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงนับได้ว่าเป็น “กระบวนทัศน์ใหม่” ในการศึกษาการแปรและการเปลี่ยนแปลงเสียงภาษาไทยโชนงและไทดำ

6.4 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นกรณีศึกษาชุมชนไทยโชนงเฉพาะ 8 ชุมชนใน 4 จังหวัดคือ จังหวัดเพชรบุรี ราชบุรี นครปฐม และสุพรรณบุรี จังหวัดละ 2 ชุมชน ในแต่ละชุมชน เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา 3 วัย ได้แก่ วัยสูงอายุ วัยกลางคน และวัยหนุ่มสาว ดังนั้นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จึงไม่เป็นตัวแทนของทั้งชุมชน อย่างไรก็ตามถึงแม้ในงานวิจัยนี้จะมีผู้บอกภาษาเพียง 24 คน แต่ก็ยังพบปัญหาในการเสาะหาผู้บอกภาษา กล่าวคือผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวที่สามารถพูดภาษาไทยโชนงได้มีน้อยมาก บางชุมชนมีผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวแต่ก็ไม่อยู่ในหมู่บ้าน จะออกไปทำงานนอกหมู่บ้าน หรือในจังหวัดอื่น เช่น ในการเก็บข้อมูลที่หมู่ที่ 5 หมู่บ้านบ่อรวก ตำบลห้วยท่าช้าง อำเภอเขาย้อย เพชรบุรี ไม่สามารถหาผู้บอกภาษาอายุ 18 ปีได้ จึงจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากนักเรียนอายุ 13 ปีซึ่งอยู่บ้านเนื่องจากปิดภาคการศึกษา ผู้บอกภาษาคนนี้อาศัยอยู่กับผู้ใหญ่วัยสูงอายุจึงพูดภาษาไทยโชนงในชีวิตประจำวัน การที่ผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ไม่พูดภาษาไทยโชนงแล้วนับได้ว่าเป็นการเริ่มตายหรือสูญไปของภาษาไทยโชนง ดังนั้นหัวข้อที่จะเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตจึงมีดังต่อไปนี้

1. เพิ่มชุมชนเก็บข้อมูลให้มากขึ้น เนื่องจากพฤติกรรมการแปรเสียงของคนในชุมชนเดียวกัน อาจไม่เหมือนกันแม้จะมีอายุช่วงเดียวกัน หากจำนวนผู้บอกภาษามีมากกว่านี้ ข้อค้นพบเรื่องการแปรเสียงอาจต่างไปจากข้อค้นพบที่นำเสนอในงานวิจัยนี้ ในการเพิ่มจำนวนผู้บอกภาษา จำเป็นต้องคำนึงถึงการเสาะหาผู้บอกภาษาวัยหนุ่มสาวโดยอาจปรับระยะ (range) อายุของกลุ่มอายุ

2. ศึกษาสาเหตุการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ A123 และ A4 จากวรรณยุกต์ระดับ (level tones) เป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (contour tones) ว่าเป็นเพราะปัจจัยภายใน (internal factors) หรือปัจจัยภายนอก (external factors) เช่นการสัมผัสภาษา เป็นต้น

3. ศึกษาสัทลักษณะบัพที่เส้นเสียง (glottalized) ของวรรณยุกต์ C ในภาษาไทยถิ่นต่างๆ โดยใช้หลักฐานทางกลศาสตร์มาประกอบ

4. ศึกษาอิทธิพลของเสียงและระบบเสียงในภาษาถิ่นต่างๆที่มีต่อเสียงและระบบเสียงของภาษาไทยถิ่น

5. งานวิจัยภาษาไทยคำในประเทศลาวของ Theraphan L-Thongkum (2002b) ศึกษาภาษาไทยคำที่หมู่บ้าน Ban Hua Khua, อำเภอ Muong Nam Tha จังหวัด Luang Nam Tha ดังนั้นจึงควรศึกษาภาษาไทยคำที่พูดในถิ่นอื่นๆของประเทศลาวเปรียบเทียบกับด้วย ส่วนภาษาไทยคำในประเทศเวียดนาม 8 ถิ่นซึ่งนักวิจัยของ The Linguistics Institute, the National Center for Social Sciences and Humanities of Vietnam (2002) เป็นผู้เก็บข้อมูลให้กับ Theraphan L-Thongkum โดยใช้รายการคำที่ Theraphan L-Thongkum เป็นผู้สร้างและฝึกให้ผู้ร่วมวิจัยชาวเวียดนามช่วยดำเนินการ เนื่องจากเป็นแหล่งเก็บข้อมูลที่รัฐบาลเวียดนามไม่อนุญาตให้นักวิชาการชาวต่างประเทศเข้าไปเก็บข้อมูลภาคสนามนั้น อาจศึกษาใหม่ได้เพราะเวลาห่างกันถึงสิบปี และอาจมีประเด็นเรื่องอิทธิพลของภาษาเวียดนามต่อภาษาไทยคำที่น่าสนใจจะศึกษาอีกด้วย

6. การศึกษาวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นต่างๆ ส่วนใหญ่ไม่ได้วิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้วิธีการทางกลศาสตร์ เช่นภาษาไทยถิ่นนครสวรรค์ สมุทรสาคร กาญจนบุรี พิษณุโลก เป็นต้น จึงควรที่จะศึกษาวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นเหล่านี้อีกครั้งหนึ่งด้วยโปรแกรม PRAAT หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่นๆ โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาคนอื่นๆ

7. งานวิจัยบางชิ้นเช่นภาษาไทยคำที่หมู่บ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยได้ดำเนินการมาเป็นเวลาสามสิบกว่าปี จึงควรมีการศึกษาอีกครั้งหนึ่งเพื่อการเปลี่ยนแปลงของภาษา